

ALLERGIA IHO & ASTMA

Jäsenkysely 2023

Allergia-, iho- ja astmaliiton jäsenkysely toisti vuonna 2021 tehdyn jäsenkyselyn lähes samankaltaisena. Tarkoitus oli toisaalta saada tuoretta tietoa jäsenistön mielipiteistä, mutta myös saada tietoa mahdollisista mielipidemuutoksista.

Taustatietoja

Kyselyn vastaajamäärä oli 1 190, mikä oli 40 prosenttia enemmän kuin vuoden 2021 kyselyssä (n = 710). Naisten osuus vastaajista on edelleen korkea, noin 90 prosenttia. Vastaajista melkein 60 prosenttia on syntynyt ennen vuotta 1971, 20 prosenttia vuoden 1981 jälkeen.

Kyselyyn vastattiin kaikilta hyvinvointialueilta. Helsinkiläisiä vastaajista oli 13,1, pirkanmaalaisia 11,5 ja varsinaissuomalaisia 9,2 prosenttia. Uusimaalaisten vastaajien määrä oli molemmissa kyselyissä noin 30 prosenttia. 54 prosenttia vastaajista asuu joko alle 100 000 kaupungissa tai maaseudulla.

90 prosenttia vastaajista on joko allergioita, ihosairaus tai astma. Noin kolmannes on läheinen, ja vajaa 10 prosenttia vastaajista on sote-ammattilainen.

Kyselyn vastaajista 93 prosenttia on jäsen jossakin Allergia-, iho- ja astmaliiton jäsenyhdistyksessä. Keskeisimmät syyt olla jäsen olivat seuraavat (n = 3 906, vastaaja saattoi valita useamman vaihtoehdon). Vertailussa vuoden 2021-kyselyn tulos:

	2023	2021
Saadakseni tietoa sairaudesta	71 %	80 %
Saadakseni tukea sairauden kanssa elämiseen	59 %	57,4 %
Saadakseni vertaistukea	45 %	ei kysytty
Allergia, Iho & Astma -lehden vuoksi	45 %	45 %
Jäsenetujen takia	29 %	24,7 %
Tukeakseni yhdistyksen ja liiton toimintaa	28 %	29,1 %
Osallistuakseni yhdistyksen järjestämään toimintaan	27 %	32,1 %
Edistääkseni oman sairaus-/diagnoosiryhmän asemaa	24 %	19 %

Syyt jäsenenä olemiseen ovat pysyneet suurin piirtein samoina. Tärkeimmät syyt liittyvät tiedon saamiseen omasta sairaudesta ja sen kanssa elämisestä.

Kyselyyn vastasi myös henkilöitä, jotka eivät ole jäseniä missään Allergia-, iho- ja astmaliiton yhdistyksessä (n = 80). Osa näistä on ollut jäsen aiemmin, ja osa ei osannut sanoa, onko jäsen vai ei. Keskeisimmät syyt siihen, miksi ei ole jäsen, olivat seuraavat (vastauksia yhteensä 184: vastaaja on voinut vastata useampaan kuin yhteen kohtaan):

en tiennyt, että voi liittyä jäseneksi	24,1 %
kuulun jo riittävän moneen yhdistykseen	21 %
jäsenmaksu on liian kallis minulle	9 %
yhdistys ei tarjoa kiinnostavaa toimintaa	9,3 %
jäsenedut eivät ole houkuttelevia	8,6 %

Eniten vastauksia sai kohta ”muu, mikä” (35 %). Valtaosa vastasi siihen: ”olen jo jäsen”.

Liiton palveluiden ja toimintojen merkitys

Kysyttäessä vastaajilta, miten tärkeinä he pitävät liiton palveluita ja toimintoja, tärkeimpien asioiden joukossa pidettiin molempina vuonna neuvontaa, yhteistyötä sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten kanssa sekä Allergia, Iho & Astma -lehteä (keskiarvo asteikolla 1 = ei ollenkaan tärkeä – 5 = erittäin tärkeä):

	2023	2021
Neuvonta allergioista, ihosairauksista ja astmasta	4,6	4,69
Yhteistyö sote-alan ammattilaisten kanssa	4,5	4,53
Allergia, Iho & Astma -lehti	4,4	4,36
Neuvonta sosiaalihuollon tuista ja palveluista	4,3	4,32
Kurssit	4,3	4,23
Edunvalvonta ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen	4,3	4,31

Vähintään neljän keskiarvon arvosanan saivat myös allergia.fi-verkkosivut, oppaat, avoimet verkkoluennot ja -illat, toimintaympäristöön liittyvän tiedon analysointi ja välittäminen kohderyhmille sekä liikunta- ja luontotoiminta. Heikoimman arvosanan (3,3) sai ”julisteet ja muu materiaali”. Tätä selittää se, että julisteita ja materiaaleja hyödyntävät vain yhdistysaktiivit ja aktiiviset vapaaehtoiset.

Heikoimmat arvosanat saivat:

	2023	2021
Julisteet ja muu materiaali	3,3	ei kysytty
Facebook-vertaiskeskusteluryhmät	3,5	3,35

Kansainvälinen yhteistyö	3,6	3,62
Sosiaalisen median kanavat	3,7	3,34
Yhdistystoimijoiden ja vapaaehtoisten kouluttaminen	3,8	3,98
Kampanjat ja teemapäivät sekä järjestöyhteistyö	3,9	4,03/3,9

Suhteessa eniten heikoimpia arvosanoja (1–2) saivat Facebook-ryhmät (19,6 %), julisteet/muu materiaali (19,6 %) ja sosiaalisen median kanavat (16,1 %). Heikompienkin arvosanojen kohdalla on huomattavaa, että tulokset ovat keskiarvoltaan varsin hyviä ja vastausten mediaani (eli vastausten jakauman keskimäinen arvo) on myös hyvä 4 paitsi julisteiden ja muun materiaalin kohdalla 3.

Eniten en osaa sanoa -vastauksia oli Facebook-vertaiskeskusteluryhmien (20,3 %), kansainvälisen yhteistyön (18,6 %), yhteistyö muiden järjestöjen kanssa (14,2 %) sekä sosiaalisen median kanavien (13,4 %) kohdalla. Alle viiden prosentin osuudet en osaa sanoa -vastauksessa oli lehdellä (2,4 %) ja sairausneuvonnalla (3,7 %). Kantaa ottamattomuus kertonee eniten siitä, että asia ei ole tarpeeksi tuttu, jotta siihen voisi ottaa kantaa.

Toimintaan osallistuminen ja palveluiden hyödyntäminen

Allergia, Iho & Astma -lehti on keskeisin vastaajien hyödyntämä palvelu. Yli puolet vastaajista lukee lehden säännöllisesti (keskiarvo 4/5). Käytettyjä palveluita ovat myös liiton verkkosivut (3,1/5) ja oppaat (3,1/5). Sosiaalisen median käyttäminen jakaa vastaajat. Vastausten keskiarvo on 3/5, mutta kun noin viidennes seuraa liiton sosiaalisen median kanavia säännöllisesti, niin noin neljännes vastaajista ei seuraa niitä ollenkaan. Vapaaehtoisille sekä yhdistystoimijoille suunnattujen koulutusten (1,5/5), neuvonnan (keskiarvo 1,7/5) ja kurssien (1,9/5) hyödyntäminen on vähäisintä, vaikka ne kaikki nähdään tärkeinä liiton toimintoina.

Nämä tulokset vastaavat vuoden 2021 jäsenkyselyn tuloksia sillä poikkeuksella, että some-kanavien suosio näyttää kasvaneen: vuoden 2021 kyselyssä 35 prosenttia vastaajista ei seurannut mitään some-kanavaa.

Liiton edunvalvonnan tavoitteet ja painopisteet

Liiton strategiassa (2021–2025) määritellään edunvalvonnan painopisteet. Lisäksi liitolla on myös muita, pysyvämpiä tavoitteita, jotka perustuvat liiton sääntöihin. Parhaat keskiarvot saivat tiedon lisäykseen liittyviin tavoitteisiin:

	2023	2021
Tiedon lisääminen liiton kohderyhmän sairauksista ja vammoista	4,7	4,71
Tiedon lisääminen hoidosta	4,7	4,75
Tiedon lisääminen sairauksien vaikutuksista arkeen ja jaksamiseen	4,7	4,69
Tiedon lisääminen hyvinvointia ja elämänlaatua tukevista asioista	4,6	4,6
Tiedon lisääminen yhteiskunnan tuista ja palveluista	4,5	4,52

Kohderyhmien aseman edistäminen sosiaali- ja terveydenhuollossa 4,5 4,55

Kaiken kaikkiaan edunvalvonnan eri tavoitteet koetaan tärkeinä. Alin keskiarvo oli 4,2. Uusimman jäsenkyselyn tulokset vastaavat vanhemman kyselyn tuloksia.

Yleinen arvio liiton edunvalvonnasta

Yleinen arvio liiton edunvalvonnasta on lähes identtinen molemmissa jäsenkyselyissä.

	2023	2021
Liitto edistää minulle tärkeitä asioita	4,2	4,2
Strategian painopisteet ovat hyvin valittuja	4,2	4,14
Liiton tulisi edistää enemmän alueellista vaikuttamistoimintaa	3,9	3,95
Kohderyhmää on kuultu liiton toimintojen ja edunvalvonnan kehittämisessä	3,6	3,65
Olen kiinnostunut liiton edunvalvonnan sisällöistä	3,4	3,56
Olen itse kiinnostunut osallistumaan alueelliseen vaikuttamistoimintaan	2,0	2,24

On kuitenkin huomionarvoista, että kaikissa edunvalvonnan yleiseen arvioon liittyvissä väitteissä ”en osaa sanoa”-vastauksen osuus oli huomattavan suuri. Kahdessa väitteessä eos-vastauksen antaneiden osuus oli suurin muista vaihtoehtoista.

	EOS-vastaajien osuus
Kohderyhmää on kuultu liiton toimintojen ja edunvalvonnan kehittämisessä	44 %
Liiton tulisi edistää enemmän alueellista vaikuttamistoimintaa	30 %

Käytännön edunvalvonnan ei ehkä koeta olevan omaa elämää koskettava asia, vaikka yleisesti kannatetaan sitä, että liitto ajaa kohderyhmiensä asiaa.